

РЕШЕНИЕ

№ 852

гр. София, 08.02.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав, в публично заседание на 04.02.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Весела Павлова

при участието на секретаря Петя Кръстева, като разгледа дело номер **13851** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл. 145 – 178 от Административно- процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 8в от Закона за социалните помощи за деца (ЗСПД). Образувано е по жалба на Б. К. П. от [населено място] срещу заповед № СЗ-2012 от 03.09.2012 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане” – С., потвърдена с решение № РД – 01-522 от 16.11.2012 г. на директора на Регионална дирекция „Социално подпомагане” – С. град.

Жалбоподателката твърди, че оспорената заповед е издадена при неправилно приложение на материалния закон. Счита, че с подаването на молба-декларация на 20.08.2012 г. за отпускане на еднократна парична помощ за отглеждане на дете е спазен шестмесечният срок по чл. 16 а, ал. 6 от Правилника за прилагане на ЗСПД (ППЗСПД), който е започнал да тече от датата на записване в редовна форма на обучение на оспорващата, т.е. от 09.08.2012 г. и същият изтича на 09.01.2013 г. Процесуалният представител на оспорващата – адв. Л. поддържа жалба по наведените в нея съображения, като иска отмяната на заповедта като незаконосъобразна. Претендира направените по делото разноски.

Ответникът – директорът на дирекция “Социално подпомагане” – район С., чрез процесуалния си представител юрк. Л. изразява мотивирано становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд София град, I отделение, IV състав, като обсъди събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено следното от фактическа страна:

С молба – декларация вх. № СЗ-2012 от 20.08.2012 г. по описа на ДСП С., подадена от Б. К. П. е поискано отпускането на еднократна парична помощ за отглеждане на дете по чл. 8в от ЗСПД. В молбата е отразено, че молителката е студентка в редовна форма на обучение и че детето ѝ – А. Г. К., [дата на раждане], не е настанено в семейство на роднини, близки или приемно семейство по реда на чл.26 от Закона за закрила на детето. В молбата декларация изрично е записано искането на лицето като студент, учащ в редовна форма на обучение да му бъде отпусната еднократна парична помощ за отглеждане на дете до навършване на 1 година.

Към молбата –декларация са представени копие от удостоверение за раждане на детето и уверение от ВУЗ за записване на майката като студентка в редовна форма на обучение. Съгласно уверение № 175 от 09.08.2012 г., издадено от Университета за национално и световно стопанство, [населено място], Факултет „Икономика на инфраструктурата”, лицето Б. К. П. от [населено място] е записана за учебната година 2012/2013 г. в редовна форма на обучение – първи семестър на първи курс, редовно обучение за висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър” по специалност „Икономика и бизнес”.

Административното производство е приключило с издаването на заповед № СЗ – 2012 от 03.09.2012 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане” – С., с която на Б. К. П. е отказано отпускането на еднократна помощ за отглеждане на детето ѝ А. Г. К. поради изтекъл погасителен срок.

Заповедта е връчена на молителката на 18.09.2012 г., като първоначално от лицето е подадена жалба срещу административния акт до АССГ чрез дирекция „СП” - С. с вх. № 94 ББ-0016 от 26.09.2012 г. С определение № 4453 от 04.10.2012 г. по адм. дело № 9279/2012 г. по описа на АССГ, 43 състав е оставена без разглеждане жалбата на Б. К. П. срещу заповед № СЗ – 2012 от 03.09.2012 г. на директора на ДСП „С.” поради неизчерпан задължителен административен контрол за обжалване на административния акт, производството по делото е прекратено и преписката е изпратена на РД „СП” – С. град за произнасяне по реда на чл. 13, ал. 5 от ЗСП по жалбата на Б. П. срещу заповед № СЗ – 2012 от 03.09.2012 г. на директора на ДСП „С.”.

С решение № РД – 01 – 522 от 16.11.2012 г. на директора на РД „СП” С. град е отхвърлена жалбата на Б. К. П. срещу заповед № СЗ – 2012 от 03.09.2012 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане”- С..

При така установената фактическа обстановка съдът формулира следните правни изводи:

Решение № РД – 01 – 522 от 16.11.2012 г. на директора на РДСП – С. град е връчено на заявителката на 27.11.2012 г. чрез писмо с обратна разписка, като жалбата до Административен съд София град е подадена чрез административния орган с вх. № 94ББ/35 от 07.12.2012 г. Следователно, жалбата е подадена в 14 - дневния преклузивен срок, установен в чл. 149, ал. 1 от АПК, от надлежна страна и същата е процесуално допустима. Разгледана по същество е и основателна.

Обжалваната заповед е издадена от компетентен орган, при липса на съществени процесуални нарушения, но при неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон.

Съгласно чл. 8в от Закона за социалните помощи на деца (ЗСПД) майка (осиновителка), студентка, учаща в редовна форма на обучение има право на еднократна помощ за отглеждане на дете до навършване на една година, независимо

от доходите на семейството, когато детето не е оставено за отглеждане в специализирана институция за деца. За отпускане на помощта законът е предвидил две материалноправни условия, наличието на които се доказват с документите по преписката – майката е студентка в редовна форма на обучение и детето не е оставено за отглеждане в специализирана институция за деца.

Мотивът, с който е отказано отпускането на помощта, че е изтекъл погасителният срок, съдът намира за необоснован и формулиран в нарушение на материалния закон. Съгласно чл.16а, ал. 6 от ППЗСПД (в редакцията си към ДВ, бр. 34 от 2009 г., в сила от 08.05.2009 г.) правото на получаване на еднократната помощ по ал. 2 възниква от датата на раждане на детето и /или от датата на записване в редовна форма на обучение на лицето по чл. 8в, ал. 1 и ал. 4 от ЗСПД. От анализа на нормата се обосновава изводът, че правото възниква или от момента на раждане на детето, или от момента на записване на майката в редовна форма на обучение. В процесния случай майката е записана в редовна форма на обучение във ВУЗ на 09.08.2012 г., а молбата –декларация за отпускане на помощта е подадена на 20.08.2012 г.

С оглед характера на помощта законодателят е определил 6-месечен срок, считано от края на месеца, през който е родено детето, в който срок правоимащото лице следва да подаде молба-декларация в съответната дирекция „Социално подпомагане” за отпускане на исканата помощ. С изтичането на този шестмесечен срок се погасява вземането на съответното лице да иска отпускане на помощта по чл. 8в от ЗСПД – арг. от чл. 12, т. 7 от ЗСПД. Така предвиденият давностен срок се отнася само до първата хипотеза, т.е. когато към датата на раждането на детето лицето е вече записано за студент в редовна форма на обучение. Съгласно чл.16а, ал. 6 от ППЗСПД (в редакцията си към ДВ, бр. 34/2009 г.) е предвидена и друга възможна хипотеза за възникване на правото на еднократна помощ по чл. 8в от ЗСПД, а именно – от датата на записване на лицето като студент в редовна форма на обучение, т.е. обхваща случаите, когато след раждането на детето лицето се е записало като студент в редовна форма на обучение. Това следва от анализа на цитираната норма, тъй като хипотезите са дадени в условията на кумулативност или алтернативност (използван е съюзът „и /или”). В случая е изпълнено така даденото алтернативно условие – оспорващата е записана за студент редовна форма на обучение на 09.08.2012 г., а молбата – декларация е подадена на 20.08.2012 г. Без значение във втората хипотеза е, че е изтекъл 6-месечния срок по чл.12, т. 7 от ЗСПД, тъй като той се отнася само за първата хипотеза (когато към датата на раждане на детето лицето е студент, записан в редовна форма на обучение). В ЗСПД липсва изрична уредба относно въпроса за погасяване на правото, ако за начало на възникването му се приеме датата на записване на майката в редовна форма на обучение. След като липсва законова уредба, която да установява в какъв срок се преклудира правото на майката – студентка в тази втора хипотеза, съдът намира, че незаконосъобразно, без да отчете спецификите на случая, административният орган е отказал отпускането на поисканата еднократна помощ. Дори и да се приеме, че по аналогия съгласно чл. 46, ал. 2, изр. 1 от ЗНА може да се приложи 6-месечният срок по чл.12, т. 7 от ЗСПД, но се промени началният момент, от който да тече, то към датата на подаване на декларацията (20.08.2012 г.) срокът не е изтекъл (лицето се е записало за студент на 09.08.2012 г.). В този смисъл решение № 8445 от 14.06.2011 г. по адм. дело № 13943/2010 г., решение № 8104 от 06.06.2012 г. по адм. дело № 3294/2012 г., решение № 349 от 10.01.2013 г. по адм. дело № 11521/2012 г. по описа на Върховен

административен съд, VI отделение.

Съобразно гореизложеното съдът не възприема като основателно твърдението на ответната страна, че срокът за погасяване на вземането започва да тече от раждането на детето. Това се отнася само до първата хипотеза по чл.16а, ал. 6 от ППЗСПД, а липсва уредба на втората възможна хипотеза, когато детето е родено и след известен период от време преди навършването на 1 година на детето майката е записана като студент в редовна форма на обучение. Така направеният от съда извод съответства на съдържанието на нормата на чл.16а, ал. 6 от ППЗСПД (в действащата към датата на подаване на молбата-декларация редакция), която предвижда както възможното кумулативно наличие на двата елемента, така и алтернативното такова.

В допълнение следва да се посочи, че необосновано процесуалният представител на ответната страна се позовава на новата редакция на чл. 16а, ал. 6 от ППЗСПД (обн. ДВ, бр. 95/2012 г., в сила от 04.12.2012 г.), съгласно която правото на получаване на еднократна помощ по ал. 2 възниква от датата на раждане (осиновяване) на детето. Нормата с измененото съдържание има материалноправен характер и на същата не е придадено обратно действие, което означава, че не е приложима за фактически състави, възникнали преди влизането ѝ в сила, какъвто е процесният случай.

По тези съображения жалбата на Б. К. П. се явява основателна, като оспорената заповед следва да се отмени и преписката бъде върната на директора на дирекция „Социално подпомагане” – С. за произнасяне с нов административен акт по подадената от лицето молба – декларация с вх. № СЗ - 2012 от 20.08.2012 г. за отпускане на еднократна помощ за отглеждане на дете до навършване на една година по чл.8в от ЗСПД.

С оглед изхода на спора на основание чл. 143, ал. 1 от АПК на жалбоподателката следва да се присъдят направените по делото разноски в размер на 310 лева, включващи заплатена държавна такса в размер на 10 (десет) лева и уговорено и заплатено адвокатско възнаграждение за сумата от 300 (триста) лева. Неоснователно е възражението на ответника по чл. 78, ал. 5 от ГПК за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Нормата на чл.78, ал. 5 от ГПК въвежда две кумулативно свързани предпоставки, а именно: адвокатското възнаграждение да е прекомерно и насрещната страна да направи искане за прекомерност на претендираните разноски. Размерът следва да бъде справедлив и обоснован, както и да не бъде по-нисък от предвидения при спазване на изискванията на чл. 8 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (издадена от Висшия адвокатски съвет, обн., ДВ, бр. 64 от 23.07.2004 г., изм. и доп., бр. 2 от 09.01.2009 г.), във връзка с чл. 7, ал. 1, т. 4 от същия подзаконов нормативен акт. В случая минималното възнаграждение се равнява на 150 (сто и петдесет) лв., но следва да се вземе предвид изричната разпоредба на § 2 от Допълнителните разпоредби на Наредбата, с която е установено, че в случаите по чл.78, ал. 5 от ГПК присъденото възнаграждение не може да бъде по-ниско от трикратния размер на възнагражденията, посочени в тази наредба. Предвид цитираната нормативна уредба трикратният размер възлиза на 450 (четиристотин и петдесет) лв., а претендираният адвокатски хонорар, изплатен на адв. Л. по настоящото дело е за сумата от 300 лева, т.е. не е налице надхвърляне на така установения минимален размер.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. 2 АПК, Административен съд София град, I отделение, IV състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Б. К. П. от [населено място] заповед № СЗ-2012 от 03.09.2012 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане” – С., потвърдена с решение № РД – 01-522 от 16.11.2012 г. на директора на Регионална дирекция „Социално подпомагане” – С. град.

ВРЪЩА преписката на директора на дирекция „Социално подпомагане” - С. за произнасяне с нов административен акт по подадената от Б. К. П. молба – декларация с вх. № СЗ-2012 от 20.08.2012 г. за отпускане на еднократна помощ за отглеждане на дете до навършване на една година по чл. 8в от ЗСПД.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните за изготвянето му и получаването на препис от съдебния акт.

СЪДИЯ: